

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 93

číslo: 49

8. prosince 2013

Cena: 8 Kč

Otec, který plní sliby

Seedmého prosince uplynulo 25 let od katastrofálního zemětřesení v Arménii. Arménie je starobylý stát, ve kterém se křesťanství stalo již v roce 301 státním náboženstvím, a byla vůbec prvním státem, který přijal křesťanství (dvanalet před Římem). A proto například chrám Narození Páně v Betlémě byl, vedle církve Římskokatolické a Pravoslavné, světem do správy také Arménské apoštolské církvi. A tak se Vánoce v Betlémě slaví třikrát – po 24. prosinci ještě 7. ledna (Pravoslavná církev) a 19. ledna (Arménská apoštolská církev).

7. prosince 1988 v 11.41 hodin místního času postihlo Arménii katastrofální zemětřesení o síle 7,2 stupně Richterovy stupnice. Během pár desítek vteřin přišlo o přístřeší 541 tisíc obyvatel a až 50 tisíc jich zemřelo pod sutinami budov. Kdyby zemětřesení přišlo o několik minut později, mohlo být ve školních budovách mnohem méně lidí.

Pocítili to všichni. Chvilce děsivého ticha, rachot, vycházející z hloubky, a poté se země začala třást. Budovy se rozhoupaly, naklonily a sesypaly jako domečky z karet. O necelé čtyři minuty později bylo víc jak třicet tisíc lidí mrtvých.

Zoufalý otec spěchá klikatými uličkami ve zmatku a chaosu ke škole, kam před pár hodinami odešel jeho syn. Muž neustále myslí na slib, který svému synkovi mnohokrát zdůrazňoval: „Pamatuj si, Armande, ať se stane cokoli, vždycky budu s tebou.“ Konečně doběhl k místu, kde stála škola, ze které teď zůstala jenom hromada trosek. Chvilu tu stál, přemohl slzy a potom, prodíraje se přes kameny, vyrazil směrem k východnímu rohu, protože věděl, že tam byla synova třída. Holýma rukama začal hrabat a vytahovat cihly a kusy zdi, zatímco se ostatní dívali s beznadějí v očích. Kdosi vzdychl: „Je to zbytečné, všichni už jsou mrtví.“ Rozrušený muž zdvihl hlavu a odpověděl: „Co kdybyste mi místo nářku

raději pomohli vyházet ty cihly?!“ Pár lidí se přidalo, ale většina to po čase vzdala, když je rozbolely odřené ruce. Otec však neustále myslel na svého syna. Celé hodiny neúnavně odhrabával... dvanáct hodin... osmnáct... dvacet čtyři... třicet šest... Po třiceti osmi hodinách konečně uslyšel tlumený nářek zpod velkého kusu zdi. Chytil ho, odvalil a vykřikl: „Armande!“ Ze tmy se ozvalo slabé a třaslavé: „Tatínku...!“ Ozvaly se další hlasy. Děti, které přežily, byly postupně vyhrabávány zpod ještě neodházených trosek. Vzdechy a výkřiky ohromení a úlevy vycházely z úst okolostojících a rodičů, kteří tam zůstali. Z třiceti tři dětí zachránili čtrnáct! Boží zázrak! Když už byl malý Armand venku, pomáhal s odklizením trosek, dokud se všichni jeho živi spolužáci nedostali ven. Ti, kteří stáli okolo, zaslechli, jak svým spolužákům povídal: „Vždyť jsem vám říkal, že můj tatka nás v tom nenechá!“

Pavel Hýbl

Jan Křtitel ukazující směrem ke Kristu na obraze mistra ze 16. století

Sion v Betlémě!

Setkání se účastníci i nejmenší členové - fotka z výletu na Zlatou vyhlídku

Máme všichni stejný přístup ke vzdělání? Jak pomoci těm, kteří mají touhu se vzdělávat, ale jejich sociální či zdravotní hendikep se stává brzdou na cestě k vysněnému cíli? Je v našich silách, silách obyčejných studentů, odstranit některé bariéry a poskytnout konkrétní pomoc?

Tyto a celá řada podobných otázek zaznívala na vůbec prvním víkendovém setkání občanského sdružení SION, které proběhlo ve dnech 15. - 17. listopadu v rekreačním středisku Betlém v Janských Lázních. Celkem 36 dospělých členů /a jejich rodiny/ věnovalo sdružení SION tento listopadový víkend, kde se nabídl prostor k promýšlení hlavních bodů našich stanov a byla vytyčena konkrétnější linie dalšího směřování sdružení, jeho primárních cílů i nejbližších aktivit (SION vznikl jako občanské sdružení spojující zájmy a aktivity učitelů, studentů, absolventů a přátel HITS, kteří by rádi rozvíjeli mimoškolní aktivity, a to především v oblasti vzdělávání).

S cíli sdružení korespondoval i celý víkendový program. Sobotní dopoledne bylo věnované Obchodní a praktické škole pro tělesně postižené v Janských Lázních. Pod vedením ředitelky školy Mgr. Jany Marešové nám byl představen komplex školy i jeho přidružené internátní budovy, taktéž úskalí i úspěchy školy, která je na území ČR jediná svého druhu. Hluběji jsme tak mohli nahlédnout do problematiky, která nám není lhostejná, a hledat možnosti případné spolupráce. Nejen této škole patřily i naše modlitby při nedělní pobožnosti pod vedením Hany Tonzarové, Th.D., za

doprovodu jejího návrhu nového liturgického tvaru, který zazněl poprvé při synodě pražského duchovenstva v červnu tohoto roku. Společně jsme zavzpomínali na 17. listopad 1989, modlili se za oběti 1. i 2. světové války i za všechny strádající a trpící, kterými otřásl přírodní katastrofy (především tragédie na Filipínách) a neštěstí, o kterých nás v nedávných dnech média informovala. Výšlap na Černou horu se stal duchovním zážitkem pro ty, kteří jsou velkou část roku uvězněni v pražské šedi, kam teplé slunečné paprsky dopadají velmi nesměle.

O barevný podzimní večer se postarala skupina KOMa, která v půvabných prostorách místní kolonády vystoupila bez nároku na honorář. Výtěžek z koncertu věnovala za účelem rozvoje našemu občanskému sdružení SION, za což jí velice děkujeme!

Děkujeme všem, kteří do Betléma dorazili – za jejich dobrou náladu, inspiraci, myšlenky i pomoc. Poděkování patří našemu studentovi 3. ročníku VŠ zdravotnictva a sociální práce sv. Alžbety Jozefu Hadrbolecovi, který, podobně jako v předchozích kulturních akcích pořádaných HITS, výrazně přispěl svojí pomocí – za zabezpečení řady sponzorských darů mu ze srdce děkujeme!

Primárně bychom však rádi poděkovali br. biskupovi Davidu Tonzarovi, zakladateli SIONu, který našemu sdružení vdechl život, a díky němuž můžeme začít naplňovat naše vize a realizovat naše myšlenky...

Maja Murínová

„Proto musí v adventu stále znovu zaznívat Křtitelova slova. Hlas volajícího je opět slyšet. Čekají lidé bláhově, že jim spásu dodá někdo jiný: snad pošta? Měli by začít sami od sebe, nebýt jen nečinně čekajícími a přihlížejícími, ale vnitřně připravenými.“ (z homilie na str. 2)

Ze zasedání církevního zastupitelstva

V sobotu 23. listopadu se v Komenckého sále v budově Ústřední rady v Praze sešlo více než 40 z celkového počtu 49 členů církevního zastupitelstva spolu s dalšími členy s poradním hlasem, aby projednali řadu důležitých otázek vztahujících se k hospodaření a duchovní správě církve.

Úvodní pobožností na text L 17,7-10 o postavení služebníka posloužil bratr patriarcha, který se po zvolení pracovních orgánů ve své zprávě věnoval - po stručné rekapitulaci nejvýznamnějších událostí uplynulého období a přehledu duchovní správy - především aktuálním otázkám spojeným s majetkovým vyrovnáním se státem a přípravou Husova jubilea v roce 2015. Církevní zastupitelstvo poté projednalo a přijalo další písemné zprávy, pravidelně zastupitelstvu předkládané – místopředsedkyně ÚR, tajemnice, ředitelky a odborů úřadu ÚR, právní rady, církevního kárného výboru, HITS, VOŠ HITS a Diakonie a misie. Na základě požadavku ministerstva byly schváleny změny technického charakteru ve zřizovacích listinách středisek Diakonie a misie. Zastupitelé také obdrželi výroční zprávu HTF UK za rok 2012. Ústní zprávu o ČČSH na Slovensku podal br. biskup Hradil. Podrobně se církevní zastupitelstvo věnovalo zprávě

o činnosti a hospodaření Institutu evangelizace a pastorace a schválilo jeho rozpočet na rok 2014.

Byly schváleny celocírkevní akce na rok 2014. Kromě tradičních akcí se příští rok v červnu bude v Brně konat teologická konference věnovaná 100. výročí narození prof. Zdeňka Trtíka a 90. výročí 1. sněmu ČČS(H). Zastupitelstvo také schválilo pravidelné celocírkevní sbírky pro příští rok a doporučenou výši příspěvku členů církve na její hospodaření – pro Českou republiku zůstává ve výši 400 Kč, pro Slovenskou republiku CZ respektuje rozhodnutí diecézního shromáždění Bratislava, které stanovilo příspěvek ve výši 10 eur.

Církevní zastupitelstvo poté na doporučení CRFV schválilo výsledky hospodaření ústředí církve v ČR v roce 2012 a schválilo rozpočet na rok 2014. V příštím roce bude přednostní pozornost věnována rekonstrukci Památníku Mistra Jana Husa v Husinci a přípravě nové výstavy, aby vše bylo dokončeno do 600. výročí MJH v roce 2015. Těto situaci je přizpůsoben i rozpočet na příští rok, ve kterém je na rekonstrukci PMJH vyčleněna částka 4 miliony Kč. Vzhledem k tomu, že návrh rozpočtu DR Bratislava nebyl sestaven v souladu s Hospodářským řádem, jak požadovalo již Pokračování na str. 3

Talár

Někdy se stane, že nám zázraky jakoby spadnou přímo z nebe. Nebo se stane, že i když na nic nečekáme, Bůh nám z ničeho nic pošle někoho do cesty. A pro něj, toho člověka, to má velký význam!!

Před více než rokem nad mým bytem prasklo potrubí. Skvrna v koutě obývacího pokoje se zvětšovala a začala plesnivět. Požádal jsem bytový odbor městské části, aby věc napravil. Napřed spravili horní byt nade mnou, potom přišli zedníci, okopali skvrnu, která už byla veliká, zaizolovali a omítli. Zaizolovali stěnu a na řadu přišli malíři.

Přijel jsem tehdy ze Žďáru, kde jsem sloužil, proto jsem neměl svůj talár na faře. Pověsil jsem talár do kuchyně na skříň v rohu.

Přišli dva malíři a pustili se do práce. Trvalo jim to tři dny. A co se stalo během těch tří dnů? Jeden z těch malířů, jménem Michal, mladík kolem 30 let, se mě zeptal: „Vy jste farář? A věříte, že existuje Bůh?“

Zaskočil mne. Řekl jsem, že ano, že jsem duchovní v Církvi československé husitské. A začali jsme se bavit o Bohu, Ježíši Kristu, evangeliu, spasení a dalších věcech – vždy, když měl přestávku. Ten druhý jakoby neposlouchal, neměl zájem.

Třetí den Michal, to je zvláštní, byl připraven „v hlavě“ a, věřím, ve svém srdci, přijmout Krista, obrátit se.

A tak jsme se spolu modlili, opakoval po mně, ukazoval jsem mu příslušná místa v Bibli. Konstatoval, že už v Bohu věří. Ano, evangelizace z očí do očí, misie v praxi!

Potom za mnou chodil asi tři týdny (navštěvujeme se stále) a začal chodit do naší náboženské obce v Brně-Králově Poli. Nový člen sboru. I s manželkou. Jednou, na nějaké ekumenické akci, kde byl i br. Šandera a několik našich farářů i z jiných církví, velice statečně a ohnivě svědčil o tom, jak Kristus změnil jeho život. Stálo to za to jej poslouchat! Měl jsem z toho velikou radost. Byl pokřtěn a stále spolu probíráme Písmo.

Začal se proměňovat a svědčit ve své rodině. Když jej vidím v lavici našeho Husova sboru, vždy mě potěší.

A mohl za to náš husitský TALÁR. Bez něj bych s ním kontakt asi nenavázal.

Hospodin vytváří situace, kdy můžeme podat svědectví o Božím království. Jeden pověšený talár, a jak zapůsobil!!!

Bud' chvála Hospodinu za Jeho dílo. Když my málo chodíme mezi lidi, Pán nám je pošle sám...

Petr Mečkovský

Z kazatelského plánu

Druhá neděle adventní

Ze Sijónu, místa dokonalé krásy, zaskvěl se Bůh: Shromážděte mi mé věrné, ty, kdo při oběti přijali mou smlouvu! ŽALM 50, 2.5

První čtení z Písma: Izajáš 11,1-10

Tužby adventní:

2. Aby v naší mysli světlo pravého poznání se rozžehlo, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom pokušení přemáhali a srdce čisté uchovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma:

Bože všemohoucí, tys poslal své posly proroky kázat pokání a připravovat cestu spáse. Dej, ať dbáme na jejich výstrahy. Zapomeň na naše hříchy, ať smíme radostně přivítat příchod našeho Vykupitele! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 15,4-9

Evangelium: Matouš 3,1-12

Verše k obětování: Žalm 85,7-8

Verš k požehnání (varianta I): Bárúk 4,36

Verše k požehnání (varianta II): Matouš 3,2.11b

Modlitba k požehnání

Bože všemohoucí, děkujeme ti za duchovně výživný pokrm a nápoj. Dej, ať se přijímáním svátostného chleba a kalicha učíme odvracet od věcí pozemských a toužit po věcech nebeských! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 203, 206 nebo 314, 33

BLAHOŠLAVENÍ CHUDOBY

(Matouš 5.1-2, 6.25-33; Lukáš 6.20)

Je pozoruhodné, že první věta Ježíšova veřejného vystoupení, doložená v evangeliu Matoušově, zní: „*Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich je království nebeské.*“ Bývalo tomu rozuměno i tak, že jde o lidi mdlého rozumu, jak se to objevuje v pohádce Boženy Němcové „*Pecko prostáček*“. Proto jeden z překladů zní „*skromní duchem*“. V ekumenickém překladu stojí psáno patrně výstižněji „*chudí v duchu*“. Nicméně si myslím, že Ježíš mohl mítn mimo jiné i ty prostáčky Boží. Oddíl je znám jako kázání horské.

V podobném oddílu u Lukáše, jenž by mohl být nazván kázání rovinné, je psáno zdánlivě něco jiného: „*Blahoslavení chudí, neboť vaše je království Boží.*“ Chudí duchem a chudí: je to jinakost jen zdánlivá, obojí má spojitost, jedno dokonce pomáhá vyložit druhé: nejde o trpnou bídu ani o okázalost Diogenova sudu, ale o chudobu cílevědomou, o Paní chudobu, jak ji nazval František z Assisí, o chudobu blahoslavenou. Jaký byl ten, kdo blahoslavl chudé, Ježíš sám? Dalo by se o něm říci, že byl na dolní hranici chudoby,

a navíc bezdomovec. Řekl totiž: „*Lišky mají svá doupatá a ptáci nebeští hnízda, ale syn člověka nemá, kde by hlavu složil.*“ Jako bych slyšel námitky: „*No ale vždyť byl svobodný, mohl si ten přepych dovolit!*“ To je pravda, nicméně nenamítal nic proti bydlení v domech, v jakých býval i hostem. I zde jsou ovšem rozdíly. „*Je lépe, aby velké duše přebývaly v malých domech, než aby nízké duše přebývaly v příbytcích velkých.*“ Tak se vyslovil Epiktétos. Věrohodnost slov Mistra z Nazaretu o chudobě není umenšena dobrovolností jeho celibátu. Připomeňme si, co všechno kdy řekl o bohatství a chudobě a co se o tom navyprávěl ve svých názorných podobenstvích: třeba o boháči a Lazarovi nebo o tom statkáři, který se po bohatě sklizni rozhodl rozšířit své sýpky.

Podstatná je Ježíšova přímá výzva neukládat si poklady na zemi, ale na nebi. Obojí současně nelze: „*Co člověku prospěje, když získá celý svět, ale uškodí své duši?*“ Tak mluví Ježíš. A dodává: „*Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.*“ Mamon původně označuje to, s čím člověk navenek počítá, na co zevně spoléhá. To je víc než majetek. Zmínka o molech, rzi

a zlodějích ukazuje, že Ježíš měl na mysli poklady hmotné; ale jeho slova se dají vztáhnout i na mnohé, co v jeho době nebylo: na bankovní konta, na zpeněžitelné informace, dokonce i na vzdělání, pokud slouží sobeckým cílům.

„*Vzdělání je velká věc,*“ uznal Přemysl Pitter, „*ale jen tehdy, když je postaveno do služby Bohu. Ke vzdělání patří pokora a Bohu oddané srdce. Jsou lidé vysoce vzdělání a přitom padouši a bezcharakterní. Jejich znalosti jim umožňují páchat zlo inteligentně.*“

„*Nedařilo by se lu pustošiti tuto zemi bez účinné spolupráce lidských odborníků.*“ (M. M.)

Kdysi přišel Sokrates na athénský trh, rozhlédl se a pravil: „*To jsem nevěděl, že na světě je tolik věcí, které nepotřebuji.*“ Co kdyby přišel do hypermarketu nebo sledoval televizní reklamy? Nenabízí se tam spousta věcí, které nepotřebujeme? Až k zalknutí? To je skrytý záměr onoho d'áblova pokušení: „*Toto vše ti dám.*“ Nehrozi v současnosti lidstvu snaha získat celý svět na úkor duše vlastní i celé Země?

Miroslav Matouš

Nad Písmem

HLAS VOLAJÍCÍHO JE OPĚT SLYŠET

Mt 3,1-12

Už na začátku října se zejména v obchodních řetězcích začíná s vánoční kampaní. Jsou navázeni nejen čokoládoví Mikulášové s andělským a čertovským doprovodem, ale i různé kolekce, perníčky, štolky i další výběr nepominutelných vánočních dáreků. Vánoční staré i moderní koledy následují o něco později. Připravte se na Vánoce, aby byly ještě bohatší nežli ty loňské, a nezapomeňte, že svými nákupy a půjčkami na ně podporujete národní hospodářství! Záleží to (prakticky) JEN na vás!

Tomuto modernímu volání konzumu naslouchá skoro slepě velké množství lidí, kteří spěchají do chrámu nákupů, aby se zúčastnili honby za nejmodernějšími hračkami, elektronickými přístroji a dárkovými poukazy na všechno možné i nemožné.

Jsou vtahováni do velkého děje. Do velkého děje byli vtahováni lidé i krátce před vystoupením Ježíše z Nazareta. Tahákem byl asketicky vyhlížející Jan Křtítel. Jeho nabídka nebyla podtržena úsměvy, příjemnou hudbou a atraktivními slevami. Zřejmě byl zamračený, v podivném úboru s podivným jídelníčkem a s podivnou vybídou: „*Čiňte pokání (obrat' se)!*“ Jeho zpráva je podobná televizní upoutávce na to, co bychom neměli propást: zaslíbení spásy má praktický dopad na život každého jedince. Boží program se mnou však nemohu našťestí jen tak vypnout jako program televizní. U Jana to nebyla jen vybídka k nějakému poupravění dosavadního stylu života, který přece nebyl nějak mimořádně špatný – byl průměrně dobrý. Byla to vybídka k na-

prostému obrácení – zcela zásadní změně životní orientace jako: místo na jih, teď na sever.

Advent má uvést církev do stavu pohotovosti a bdělosti. Máme co dělat a o čem přemýšlet. Jan nevolá k novému náboženství, ale k životu, který se podobá cestě s mnoha zatáčkami, kdy je vidět jen k nejbližšímu ohybu silnice. Víra ví, že Bůh obhlíží celou cestu a dává znamení, abychom do cíle trefili.

Lidé by chtěli mít spásu a být Božími dětmi, ale nemají odvahu zřici se starého člověka. Proto musí v adventu stále znovu zaznívat Křtítelova slova. Hlas volajícího je opět slyšet. Čekají lidé bláhově, že jim spásu dodá někdo jiný: snad pošta? Měli by začít sami od sebe, nebýt jen nečinně čekajícími a přihlížejícími, ale vnitřně připravenými.

Janův proslov k farizeům a saduceům se odlišuje od onoho k upřímně kajícím a toužícím. Ví, že se chtějí zachránit křtem před Božím hně-

vem (ale bez proměny života), spoléhají se na záchranu pro tělesný původ od Abrahama a nejsou schopni pravých skutků, dobrého ovoce života. Křtítel vyhlíží nový věk s požehnaním pro spravedlivého a s odsouzením pro svévolníka.

Představuje si mocného Soudce s okamžitým soudem. Soustřeďuje se na negativní stránku věci (soud) jako motivaci k obrácení. U později přicházejícího Ježíše převažuje pozitivní ráz evangelia – radostné zvěsti. On jednou pročistí ohněm a spálí hříchy. Hříšníkům ještě dává šanci – i nám.

Před krátkým časem jsme vstoupili do adventu, udělali jsme jim pár kroků. Jak se nám dařilo a daří? Dáváme si čas k zamyšlení nad sebou?

Nezapomínejme na slovo Písma, které „bylo napsáno k našemu poučení, abychom z trpělivosti a z povzbuzení, které nám ono dává, čerpali naději.“ (Římanům 15,4)

Alena Naimanová

**Bože,
obracím se na tebe o druhé adventní neděli
s vědomím, že čas Kristova adventu
– druhého příchodu na svět k soudu –
se o týden přiblížil.
Ptám se sama sebe, co to se mnou zatím udělalo.
Začala jsem s poctivou přípravou.
Nespoléhala jsem však vzápětí opovážlivě
na zásluhy předků ve víře,
na Kristovu shovívavost a tvoje odpuštění?
Prosila jsem skutečně o průvodcovství
Ducha svatého pro tyto dny?
Chtěla bych dohonit, co jsem odložila,
chtěla bych napravit, co jsem pokazila.
Jako tvoje dítě k tobě vzhlížím s prosbou:
neopouštěj mne, ale ved' dalšími adventními dny
a posiluj. Amen.**

K POCTĚ FRANTIŠKU ŠMAHELOVI

Nebývá v našich „zeměpisných šířkách“ zvykem, aby byl výrazným způsobem oceněn za celoživotní práci humanitní vědec. Stalo se! V rámci projektu Česká hlava získal Národní cenu vlády České republiky, o které se hovoří jako o české Nobelově ceně, mezinárodně uznávaný historik František Šmahel.

Předmětem Šmahelova badatelského zájmu jsou dějiny středověku, období lucemburské dynastie a české reformace. Výčet monografií a studií otištěných v domácích i zahraničních nakladatelstvích a periodikách by byl obsáhlý. Zdá se, že nade vším ční monumentální čtyřsvazková *Husitská revoluce*, která poskytuje i ucelený výčet pramenů a literatury k této etapě českých dějin. Alespoň zmínit je třeba i komplexní posouzení Jeronýma Pražského, k němuž má František Šmahel i lidsky blízko, a nelze opomenout ani dříve vydané *Dějiny Tábora*, na nichž spolupracoval s kolektivem autorů v rámci výzkumného úseku tábořského muzea. Dlužno v této souvislosti dodat, že poté, když musel v souvislosti se svými politickými názory odejít z Historického ústavu ČSAV, pracoval od roku 1975 v dělnické profesi. Jakýsi občanský a hlavně vědecký asyl mu od roku 1980 poskytlo Muzeum husitského revolučního hnutí v Táboře. To už však byl František Šmahel jedním z aktivních tvůrců koncepce nového sborníku *Husitský Tábor*. Historik Jiří Kořalka vzpomíná, jak ho v této souvislosti navštívili v roce 1977 v Praze s manželkou Květou Kořalkovou, Rudolfem Teclm a ředi-

telem muzea Milošem Drdou, tedy v době, kdy František Šmahel pracoval jako řidič tramvaje u Dopravních podniků hlavního města Prahy.

Po příchodu do tábořského muzea zavedl František Šmahel důmyslný systém získávání zpráv o husitologické literatuře a převzal na sebe podstatnou část redigování příspěvků s časovou hranicí k roku 1526. Obzor literatury se rychle stal veřejností zvláště oceňovanou součástí Husitského Tábora. Patřilo k velkým úspěchům redakce sborníku, že pro autorovou spolupráci byli získáni téměř všichni přední husitologové starší generace, a to bez ohledu na jejich momentální působení – zda byl trpěn na univerzitních katedrách nebo musel-li pracovat jako řidič tramvaje či stavební dělník.

„Žádná revoluce se neobejde bez inteligence, třebaže právě ona bývá její první obětí... neobejde se také bez schopných organizátorů. Tribuni bez naslouchajícího zástupu jsou stejně bezmocní jako vojevůdci bez vojska.“ To jsou věty z monografie *Jan Žižka z Trocnova*, která vyšla Františku Šmahelovi v roce 1969, aby pak brzy zmizela z nabídky knihoven do depozitářů. Měl jsem štěstí, dobrá známá v tábořské městské knihovně to „nějak“ udělala. Pro mě je to od té doby kultovní kniha.

A děkuji, pane profesore, za separát z časopisu *Medievalia et Humanistica. The Prague Insurrection of 30 July 1419* Howarda Kaminského i s Vašimi cennými překladovými poznámkami stále mám, děkuji též za rady k diplomce a přeji mnoho tvůrčích sil k dalšímu bádání. **Jindřich Kejř**

NAŠE RECENZE

Netradiční reflexí a hodnocením východisek pro policejní duchovenkou službu se zabývá publikace „*Východiska a perspektivy duchovní služby u policie*“, vydaná v roce 2012 Teologickou fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Publikace je dílem autorského kolektivu Michala Opatrného, Jaroslava Kozáka, Jiřího Laňky a Romana Míčky.

V rámci transformace společnosti k hodnotám demokratického politického systému se před více jak 20 lety u ozbrojených složek státu (armády, policie, vězeňství) otevřel prostor ke spolupráci s církevními institucemi. Pro policii tomu bylo v období 1993-1994, kdy ve funkci policejního prezidenta působil Mgr. Stanislav Novotný. Významným impulsem k tomu byl seminář s mezinárodní účastí, konaný počátkem roku 1994 pro důstojníky manažerských policejních funkcí a nazvaný „Křesťanská etika a filosofie v moderním řízení policie“. Cílem semináře, který vedl zástupce velitele losangeleské policie Robert Vernon, bylo na základě zahraničních zkušeností dokázat křesťanské hodnoty pro motivaci v policejní službě. Bohužel většina z vedení tehdejšího ministerstva vnitra neměla pro křesťanské aktivity u policie patřičné pochopení, ba dokonce převládá i odmítavý postoj. Projekt spolupráce byl zúžen pouze na spolupráci duchovních v posttraumatických intervenčních týmech. Zásadní zvrat nastal v roce 2011, kdy projekt na zřízení duchovní služby u policie byl projednán ve sněmovním Pod-

výboru pro reformu Policie ČR. Podle autorů není publikace aspirací na to, jak má být zavedena duchovní služba u Policie ČR, ale reflektováním stávající situace aplikací mezioborového přístupu humanitních a sociálních věd. Je to logické, neboť práce s lidmi, zejména při řešení tíživých životních situací, je do značné míry spojena s náboženskými aspekty. Zároveň křesťanský vědecký svět začíná klást důraz na propojenost teologických vědomostí se sociálními obory. Tomu svědčí realita aplikovaná od poloviny 20. století ve vyspělých typech demokratických společností. Recenzent ve svém stanovisku vychází ze svých osobních dlouholetých zkušeností z profese důstojníka armádních bezpečnostních složek státu a současně vysokoškolského pedagoga Teologické a Ekonomické fakulty Jihočeské univerzity se specializací na péči o lidské zdroje a ekonomii. Plně se ztotožňuje s názory autorů na východiska a perspektivy duchovní služby u policejní profese. Publikaci považuje za přínosnou, ze které mohou vycházet i patřičné koncepční materiály složek Ministerstva vnitra, Policejního prezidia a dalších subjektů zainteresovaných do problematiky pro přípravu duchovní služby pro policejní složky. Policejní profesi lze provázet s přívlastky vznešená a pomáhající; není jen zaměstnáním, ale také posláním. Jedná se o práci s lidmi při řešení tíživých událostí a životních situací. Zároveň je tato profese vystavena riziku ohrožení života při výkonu služby. Zavedení duchovní péče pro

policii není žádným nadstandardem a plýtváním veřejných zdrojů. Naopak znamená nevyčísitelnou investici do kvality mezilidských vztahů pro zajištění bezpečnosti všech členů společnosti.

Autoři spatřují inspirační zdroje pro duchovní službu u policie v Duchovní službě Armády ČR. Ta byla zřízena v roce 1998 na základě dohody mezi církvemi sdruženými v Ekumenické radě církví, Českou biskupskou konferencí a ministerstvem obrany. Jako pomáhající profese našla vedle psychologů ohlas zejména při plnění úkolů zahraničních vojenských misí pod patronací NATO. Zároveň má armádní duchovní služba bohaté zkušenosti a tradice z období 1. republiky a z 2. světové války v západním odboji (např. duchovní Církev československé kpt. Karel Vítězslav Vít u RAF ve Velké Británii). Policie žádné takové tradice nemá. Za 1. republiky byla náboženská práva pro příslušníky policie a četnictva rozdílná od armády jejich osobní záležitostí. Zahraniční zkušenosti – z evropského i mimoevropského prostoru, které autoři zmapovali, potvrzují opodstatněnost duchovní služby pro tyto ozbrojené složky státu. Tato služba je v některých případech součástí managementu lidských zdrojů (obdobně jako u armády), neboť duchovní konzultují s velitelskými složkami policejních sborů záležitosti jejich podřízených při plnění služebních úkolů. Rovněž plní pomáhající funkce jedincům v pozici obětí trestných činů, havárií a ostatních katastrof.

Jaroslav Šetek

Z DOPISŮ NAŠICH ČTENÁŘŮ

Pokračování povídky z minulého čísla

Pavel z Kravař 1433 Milan Kocourek

Došlo k tomu pod vlivem kázání Mistra Jana v Betlémské kapli v Praze. „Slovo Boží není jen proto, aby je šířili kněží, mělo by se stát posláním každého,“ argumentoval Jan Hus neúnavně ze své kazatelny v Betlémě. Pavel také sdílel Husův názor, že církev by neměla vlastnit pozemský majetek a dále že kněží, kteří se dopustí smrtelného hříchu, by měli být zbaveni svého postavení. Spolu s ostatními husity považoval Pavel za naprosto nepřijatelnou existenci dvou papežů, z nichž každý si nárokoval nejvyšší postavení v církvi. „Jak mám jen uvažovat o takové donebevolající hrůze?“ říkal si často a slučoval se s těmi, kdo považovali papeže za antikrista. Svě myšlení na toto téma shrnul v latinsky psané brožurce *Anatomia Antichristi*, kde také prezentoval neochvějnou obhajobu husitství.

Po příjezdu do Skotska si Pavel stanovil jako hlavní cíl kázat při každé příležitosti o korupci mezi duchovenstvem. Jedním z hlavních předmětů jeho kritiky byla nemravnost mezi kněžskými, zvláště jejich pohlavní styky s hospodyněmi. Ale velkou nevýhodou byla Pavlova nedostatečná znalost angličtiny. Byl si toho dobře

vědom, a proto strávil první dva měsíce svého pobytu ve Skotsku studiem angličtiny. Jeho učitelem angličtiny byl tutor na univerzitě v St Andrews Alistair McCormack, který ho zval na dlouhé procházky po venkově a vypravoval při nich o skotských dějinách. A právě při těchto výletech se pod vlivem McCormacka Pavel hluboce zamiloval do Skotska a jeho lidu. Alistair ho také představil několika svým známým a příbuzným. Po seznámení s nimi Pavel dospěl k závěru, že Skoti a Češi mají k sobě v názorech a zvyklostech hodně blízko, i když jsou od sebe odděleni stovkami mil. Nejvíce ho fascinovala otevřenost Skotů při konverzaci. Jeden z farmářů ve vesnici Leuchars nedaleko St Andrews, s nímž se seznámil zcela náhodou, mu hned po několika minutách řekl: „Když se zaposlouchám do vaší řeči, napadá mě, že nepocházíte ani z východu či ze západu, ze severu ani z jihu, ale z hodně daleka, že?“ Pavla ta bezprostřednost zcela neznámého člověka rozesmála a hned se s farmářem spřátelil. Jmenoval se Joseph. Pozval Pavla na návštěvu, kdykoli se mu to bude hodit, a Pavel té nabídky rád využil. Měli spolu dlouhé debaty. Když Pavel vykládal základní husitské teze, Joseph se zájmem poslouchal. Souhlasil s Pavlem ve většině bodů a stejně jako Pavel byl přesvědčen, že římská církev by měla

podstoupit závažnou mravní očistu, tak aby si obnovila svůj někdejší respekt mezi laiky. Ale Joseph důrazně hájil svého místního faráře, jehož dobře znal jako obětavého pomocníka a rádce křesťanských oveček. Také díky těmto debatám s Josephem se Pavlova znalost angličtiny rychle zlepšovala. Miloval skotské písně, které mu Joseph zpíval, zatímco jeho bratr ho doprovázel na dudy. Pavel se také zakoukal do Josephovy bystré čtrnáctileté dcery Emmy, která poslouchala jejich debaty při své práci ve vedlejší kuchyni, u které záměrně nechávala dveře otevřené. A ráda se připojovala k otcovu zpěvu skotských lidových písní svým překrásným, mírně zastřeným hlasem. Jeho Eminence biskup Henry Wardlow vznesl proti Pavlovi obvinění z hereze na základě udání jednoho z farníků.

Podle této pečlivě sepsané zprávy přicestoval Pavel do Skotska jako zvláštní emisar českých husitů, kteří chtěli šířit své doktriny co nejvíce také v zahraničí. Biskup Wardlow o Pavlovi věděl jako o vynikajícím medikusovi, který strávil několik let v Polsku jako osobní lékař krále Vladislava Jagelonského. Zpráva o Pavlovi roli husitského emisara biskupa velice překvapila. Wardlow husity z celého srdce opovrhoval pro jejich kontakty s loldary.

Dokončení příště

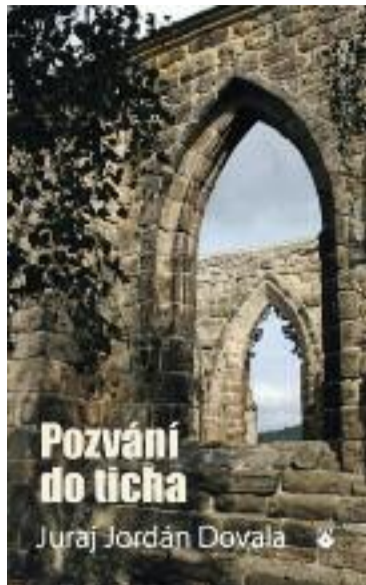
Ze zasedání...

Pokračování ze str. 1
únorové zasedání CZ, nedošlo k jeho schválení. Církevní zastupitelstvo vzalo na vědomí zprávu církevního revizního finančního výboru a zvolilo novou předsedkyni CRFV ses. Ing. Mgr. Henrietu Zejdovou, dosavadní členku CRFV za královéhradeckou diecézi. Církevní zastupitelstvo vzalo na vědomí zprávy jednotlivých diecézí. Napříště bude pro tyto zprávy vypracován jednotný formulář, aby bylo možné na jejich základě vytvořit souhrnnou zprávu za celou církev. K tomu je také nutné, aby všechny náboženské obce včas odevzdávaly výkazy hospodaření a duchovní správy, jinak nemají souhrnné údaje vypovídací hodnotu. Církevní zastupitelstvo přijalo novou personální směrnici ČCŠH a vzalo na vědomí mzdový předpis pro duchovní a zaměstnance církve v České republice, přijatý ústřední radou. Předpis je účinný od 1. ledna 2014. Církevní zastupitelstvo také projednalo několik návrhů na novelizaci Řádu duchovenské služby a přijalo dvě změny. První (nový odst. 3 v § 26; odst. 4 v § 39) se týká duchovních ve starobním důchodu, kterým se přiznáním důchodu mění služební poměr na dobu určitou. Tato praxe již na základě usnesení ústřední rady ve většině případů platí, v důsledku změny zákoníku práce však nebyla jednotná. Motivem k této novelizaci ŘDS

je její sjednocení. Druhá přijatá změna (§ 2, odst. 2 a § 6 odst. 2) se týká výjimky ze vzdělání pro žadatele o kněžské a jáhenské svěcení, jsou-li absolventy jiných oborů než husitské teologie na HTF UK, případně uceleného teologického kompéndia na jiných teologických fakultách. O svěcení si mohou požádat na základě doporučení faráře, rady starších a biskupa, po absolvování rozdílových zkoušek a sedmileté (pro kněžské svěcení), resp. tříleté (pro jáhenské svěcení) praxi v duchovenské službě. Všechny důležité dokumenty schválené církevním zastupitelstvem jsou přílohami Oběžníku ČCŠH č. 9/2013. Konkrétně se jedná o sumář všech usnesení přijatých CZ, sumář usnesení a stanovisek Právní rady z posledního roku, novou personální směrnici, mzdový předpis, novelizaci Řádu duchovenské služby, přehled usnesení ÚR zavazujících nižší složky, přehled schválených celocírkevních akcí a celocírkevních sbírek včetně čísel účtů, termíny zasedání ÚR a CZ v příštím roce. Tento oběžník vzhledem k úsporným opatřením nebude rozeslán do diecéze a vikariáty, kde bude k nahlédnutí. Uvedené dokumenty jsou rovněž dostupné na webových stránkách církve.

Jana Krajčířiková

ZPRÁVY

„Pozvání do ticha“

Karmelitánské nakladatelství vydalo knihu meditací našeho brněnského biskupa bratra Juraje Dovaly „Pozvání do ticha“. Knihu si můžete objednat v nakladatelství prostřednictvím následujícího odkazu: www.ikarmel.cz red

Advent u Mikuláše

Zveme vás na adventní pobožnost v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze.

- 9. prosince v 17 h slouží adventní pobožnost Mgr. Martina Viktorie Kopecká a Kateřina Merglová – kazatelky
- 16. prosince v 17 h slouží adventní pobožnost ThDr. Jiří Vaniček – farář z Prahy-Karlína
- 23. prosince v 17 h slouží adventní pobožnost Bc. Jan Hlavsa – jáhen z Prahy-Spořilova red

Inzerát – nájem Louny

Církev československá husitská nabízí k pronájmu byt 3+1 s balkónem

(150 m²) po dílčí rekonstrukci v ul. Na Valích 662 v Lounech. Nájem (bez energií) 6000 Kč měsíčně. Vratná kauce 6000 Kč. Kontakt: cesh.louny@seznam.cz, 415 658 186. Volný ihned.

Helena Smolová

Koncert v Pardubicích

Ve středu 25. prosince v 17 hodin v pardubickém Husově sboru proběhne již tradiční vánoční varhanní koncert tamního varhanníka Petra Vacka a barytonisty Jana Jiráčka. Na programu zazní skladby jak tématicky ryze vánoční (F. X. Brixi - Pastorela Cdur, J. J. Ryba - Z růže zkvetla lilie), tak skladby klasického varhanního repertoáru (J. S. Bach, J. J. Froberger, G. A. Homilius, A. Dvořák). Vstupné dobrovolné. Všichni příznivci varhanní hudby jsou srdečně zváni. Hezké Vánoce a požehnaný nový rok 2014 přeje varhanník pardubického Husova sboru Petr Vacek. red

Zámecký koncert

Zveme do rytířského sálu pardubického zámku na tradiční adventní koncert souboru Rebelcanto ve středu 11. prosince v 19 hodin. red

Adventní besídka

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na adventní besídku s rekapitulací činnosti sekce za rok 2013 s promítáním fotografií z cest, povídáním a občerstvením. Besídka proběhne v úterý 10. prosince od 17.30 hodin v klášteře Emauz (knihovna ČKA) v Praze. JNe

Adventní Doteky v Liberci

Náboženská obec v Liberci zve 13. prosince od 17.30 hodin na adventní setkání na faře (náměstí Českých bratří 35/2, Liberec V - Kristiánov).

V jeho rámci proběhne premiéra, během níž se po 26 letech trvání rozloučíme s projektem „Doteky“ /Přijďte k nám pobejt (1987-96), Povídaní o naslouchání (1996-98), Dotýkání (1998-2000), Plochy poznání (2001-12), Interview (2013). Hosté: Alfred Strejček, Petr Moos, František Novotný. Pozvání jsou i další hosté a protagonisté projektu z uplynulých let. Moderuje: Robert Tamchyna. Hudební doprovod: Věra Párysová, scénář a režie: Stanislav Kubín. Srdečný dík patří všem, kdo věnovali projektu svou přízeň a podporu, zejména mediálnímu partnerovi projektu, měsíčníku Kalendář Liberecka. sk

Advent v Počernicích

Náboženská obec v Horních Počernicích, Náchodská 382/171, pořádá dne 10. prosince v 17 h adventně laděné literární pásmo. Program připravily a účinkují v něm vedoucí a zakladatelka Dialogu na cestě, členka Obce spisovatelů O. Nytrová a její zástupkyně M. Hlasivcová. Program: Olga Nytrová pro nás vybrala ukázky z knihy Na zápraží duše, Markéta Hlasivcová ukázky z básnické sbírky Rubín v plášti noci. Lyrická poezie i próza křesťanského směřování bude doplněna fejetony. Nebude scházet laskavý humor a zpěv koled. Spojení z Černého mostu do stanice Votuzská autobusem č. 221, 303, 304 a 353. František Brynych

Koncerty u sv. Mikuláše

- 9. 12. - 19 hodin Světové vánoční koledy, Franck, Michna, Charpentier Prague Brass Ensemble A. Bárta - varhany
- 10. 12. - 19 hodin Bach, Händel, Purcell, Brahms M. Pšenička - varhany, Z. Šedivý - trubka, J. Šedivý - trubka
- 11. 12. - 19 hodin Bach, Händel, Dvořák, Mendelssohn-Bartholdy J. Kalfus - varhany, Y. Škvárová - mezzosoprán
- 12. 12. - 14 hodin Benefiční koncert - zdarma Soubory ze Singapuru a Ukrajiny
- 12. 12. - 19 hodin Bach, Händel, Telemann, C. Ph. E. Bach, J. Popelka - varhany, M. Lopuchovský - flétna
- 13. 12. - 14 hodin Benefiční koncert - zdarma Soubory z Dánska, Irska, Belgie, Portugalska a Itálie
- 13. a 14. 12. - 19 hodin Händel, Mozart, Raby České vánoční koledy ČVUT Mixed Choir Prague & soloists, Chamber Philharmonie Smíchov
- 15. 12. - 14 hodin Benefiční koncert - zdarma Cheam School Choir (Anglie)
- 15. 12. - 19 hodin Světové vánoční koledy, Bach, Michna, Charpentier Prague Brass Ensemble & J. Kalfus - varhany

Z EKUMENY

PODPIS NOVÉ DOHODY O DUCHOVNÍ SLUŽBĚ VE VĚZEŇSTVÍ

Ve čtvrtek 21. listopadu 2013 byla v prostorách Pražského arcibiskupství představiteli Vězeňské služby ČR, České biskupské konference a Ekumenické rady církvi v ČR podepsána nová Dohoda o duchovní službě. Signatáři při krátké ceremonii během proslovů poděkovali za to, že zde existuje dobrá tradice vzájemné spolupráce.

Dohoda o duchovní službě je v pořadí již třetí takovou dohodou, první byla uzavřena po r. 1989, další v r. 2008. Nová dohoda lépe upravuje vztahy a spolupráci mezi Vězeňskou službou ČR a zástupci církvi a specifikuje také službu dobrovolného poskytování duchovní služby ve věznicích a ústavech.

Za Vězeňskou službu ČR dohodu podepsal její šéf, generál Petr Dohnal, za Českou biskupskou konferenci předseda, pražský arcibiskup Dominik kardinál Duka a za Ekumenickou radu církvi pak předseda Joel Ruml a generální sekretářka Sandra Silná. red

ZPRÁVA EKUMENICKÉHO VOJENSKÉHO A ŠPITÁLNÍHO ŘÁDU SV. LAZARA JERUZALÉMSKÉHO

O vysoké úrovni ekumenických vztahů a postavení členů CČSH v jejich rámci svědčí, že cfr. Mgr. Zdeněk Kučera, SBLJ, MMLJ, advokát a sekretář ČVP byl jmenován velitelem Moravské komendy ekumenického Vojenského a špitálního řádu sv. Lazara Jeruzalémského – Bohemia. Jeho úkolem je m.j. rozšíření členské základny mezi mladší generaci. Jmenování velitele Moravské komendy, jenž je zároveň členem Velké rady, vstoupilo v platnost na den svátku sv. Havla 16. října 2013.

Dvuměsíčník Vojenského špitálního řádu sv. Lazara Reunion č. 5/2013

STAROKATOLÍCI PO SYNODĚ

V říjnu proběhla v Praze 47. synoda starokatolíků. Zúčastnilo se jí přes pět desítek delegátů z farností. Konala se v prostorách kostela, který laskavě zapůjčila ČCE. Na pořadu synody bylo po předložení zprávy biskupa a synodní rady hlavně projednávání návrhů právních dokumentů, které předložila synodní rada. Ke každému z dokumentů probíhaly rozsáhlé diskuse a předsedající synody se snažili o to, aby každý dostal prostor ke kladení dotazů a vznášení připomínek. Výsledná podoba dokumentů je tedy společným dílem a nakonec se nedostalo ani na všechny předkládané dokumenty. Následovala několikakolová volba synodní rady a doplnění právní komise. Nově byla ustavena i kontrolní a revizní komise. Duch svornosti a sourozenecké lásky v Kristu starokatolíky pevně vedl přes všechny vyhrocené momenty synody až k jejímu závěru, zakončenému zpěvem písně Te Deum. Příští 48. synoda se bude konat opět v Praze.

Podle www.starokatolici.cz

PAPEŽ FRANTIŠEK SE SETKAL S METROPOLITOU ILARIONEM

Papež František se 14. listopadu setkal s pravoslavným metropolitou Ilarionem, který vede oddělení vnějších církevních vztahů Moskevského patriarchátu. Ve večerních hodinách téhož dne pravoslavný metropolita hovořil o ekumenických vztazích s katolickou církví.

Metropolita Ilarion se ve Vatikánu účastnil ekumenického setkání na téma: Pravoslavní a katolíci společně za rodinu. O den dříve jej přijal na soukromé audienci papež František. „Hovořili jsme o vzájemném dialogu mezi Ruskou pravoslavnou církví a katolickou církví, ale také o pravoslavném dialogu, kterého se účastní všechny ortodoxní církve,“ uvedl po setkání pro agenturu Zenit ruský metropolita. Dalšími tématy setkání byly podle Ilariona situace pronásledovaných křesťanů a obrana křesťanských hodnot, mezi něž patří rodina. Metropolita během prezentace knihy ruského intelektuála Sergeje Averinceva hovořil obsáhleji o ekumenismu. Výchozím bodem byl pro něj Averincevův názor, podle něhož není možné hledat politickou či ideologickou jednotu, neboli jednotu „tolika přídavných jmen – konzervativní, liberální apod. – jednotu podle pravidel světa, který směřuje k jednotě proti někomu či něčemu, jednotu náboženství bez víry.“ Jediná cesta k jednotě musí podle Ilariona vycházet z „křesťanského křesťanství“, jak je pojmenoval Averincev: „Jednota toho, kdo i přes všechny existující rozdíly zůstal věrný svátostem a dynamikám vlastní křesťanské víry. Jednota toho, kdo vidí v každém slově Kréda vyjádření vlastní víry.“

V současnosti mají křesťané podle Ilariona společné poslání svědčit o „křesťanském křesťanství“. To však bude účinné, „až se naučíme nevidět v druhých nepřátele, jak tomu bylo v období křížových výprav, ani konkurenty, jak se to často děje dnes, avšak dělníky, kteří společně pracují na vinici Páně. Když se naučíme ocenit rozdílnosti, kterými se vyznačují naše různé tradice, a přestane hledat vnější uniformitu.“ V závěru své přednášky Ilarion též citoval papeže Františka a jeho představy o ekumenismu.

Na otázku týkající se možného setkání papeže s moskevským patriarchou Kirillem odpověděl: „Ještě nedokážeme říci, kdy a kde se toto setkání uskuteční, avšak pracujeme na tom. Chceme totiž setkání připravit nejen z protokolárního hlediska, ale i z hlediska obsahu.“

Metropolita Ilarion Alfejev studoval hudbu, filosofii a teologii a mj. získal doktorát na univerzitě v Oxfordu. Je autorem stovek publikací, např. o Izáku Syrském, Řehoři Naziánském nebo Simeonovi Novém teologovi.

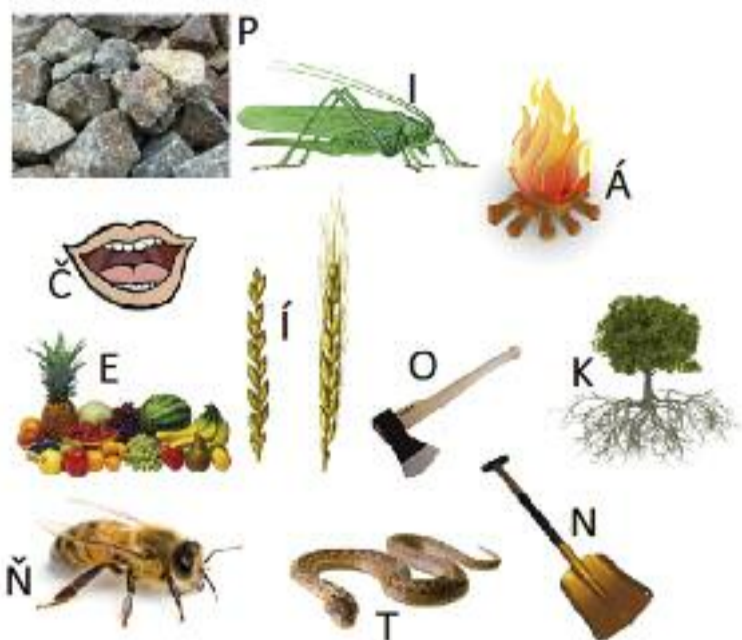
Podle ČBK

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

JAN KŘTITEL

V textu Mt 3,1-12 o Janu Křtiteli najdete slova, která vidíte na obrázcích – seřadte písmenka do pořadí podle toho, kdy se slovo vyskytne v textu poprvé.

(Řešení z minulého čísla: Bďte, protože nevíte, kdy váš Pán přijde.)

Jana Krajčířiková

